

*Astudiaeth
Llwybrau Cymraeg
Broses Cynllunio
Tymor Hir
Dogfen Crynodeb*

Y rheilffordd yng Nghymru

Mae rheilffordd Cymru yn fwy poblogaidd nag erioed. Mae mwy a mwy o bobl yn defnyddio'r rhwydwaith bob dydd ac rydym yn cludo bron 50 y cant yn fwy o deithwyr na 10 mlynedd yn ôl.

I ddarparu ar gyfer y galw cynyddol hwn, rydym ni eisoes yn rhedeg mwy o drenau na degawd yn ôl. Rydym ni hefyd yn gwneud y buddsoddiad mwyaf yn rheilffordd Cymru ers yr oes Fictoraidd.

Mae ein rhaglen foderneiddio uchelgeisiol yn cynnwys trydaneiddio'r rheilffordd a gosod arwyddion o'r radd flaenaf i helpu i gyflwyno dibynadwyedd gwell a'r potensial i gyflwyno mwy o deithiau a rhai cyflymach.

Bydd hyn yn trawsffurfio'r rheilffordd ac yn helpu i ddarparu ar gyfer y nifer mwyaf erioed o deithwyr. Ond, wrth i'r galw barhau i gynyddu, mae angen i ni gynllunio ar gyfer y dyfodol.

Deall y Jargon

Mae'r diwydiant rheilffordd yn elwa ar sefydlogrwydd taliadau cyllidol pum mlynedd – o'r enw Cyfnodau Rheoli.

Bydd Cyfnod Rheoli 5 neu CP5 yn rhedeg rhwng Ebrill 2014 a Mawrth 2019.

Bydd Cyfnod Rheoli 6 neu CP6 yn rhedeg rhwng Ebrill 2019 a Mawrth 2024.

Cynllunio ar gyfer cynnydd

Mae Astudiaeth Llwybrau Cymru yn archwilio'r opsiynau i adeiladu rheilffordd fwy a gwell i Gymru a'r gororau.

Mae'r astudiaeth yn gosod strategaeth hirdymor i ddarparu ar gyfer y galw cynyddol ar y rheilffordd yng Nghymru o 2019 a thu hwnt. Mae'r ddogfen yn amlinellu cyfleoedd i fodloni'r galw hwn yn y dyfodol, gydag opsiynau posibl o arianwyr, gan gynnwys ailddatblygiad mawr yng ngorsaf Caerdydd Canolog, a moderneiddio'r rheilffordd ar draws gogledd Cymru, gan gynnwys trydaneiddio prif linell gogledd Cymru.

Mae'n gosod gweledigaeth ar gyfer y 10 i 30 mlynedd nesaf o reilffordd llawer prysurach, gyda buddsoddiad yn arwain at deithiau cyflymach, mwy aml a mwy dibynadwy.

Bydd buddion y buddsoddiad posibl hwn yn ymestyn y tu hwnt i'r rhwydwaith rheilffordd. Hyd yn oed os nad ydych chi'n un o'r miloedd o bobl sy'n teithio ar drên bob dydd yng Nghymru, rydych chi'n dal i ddibynnu ar y rheilffordd.

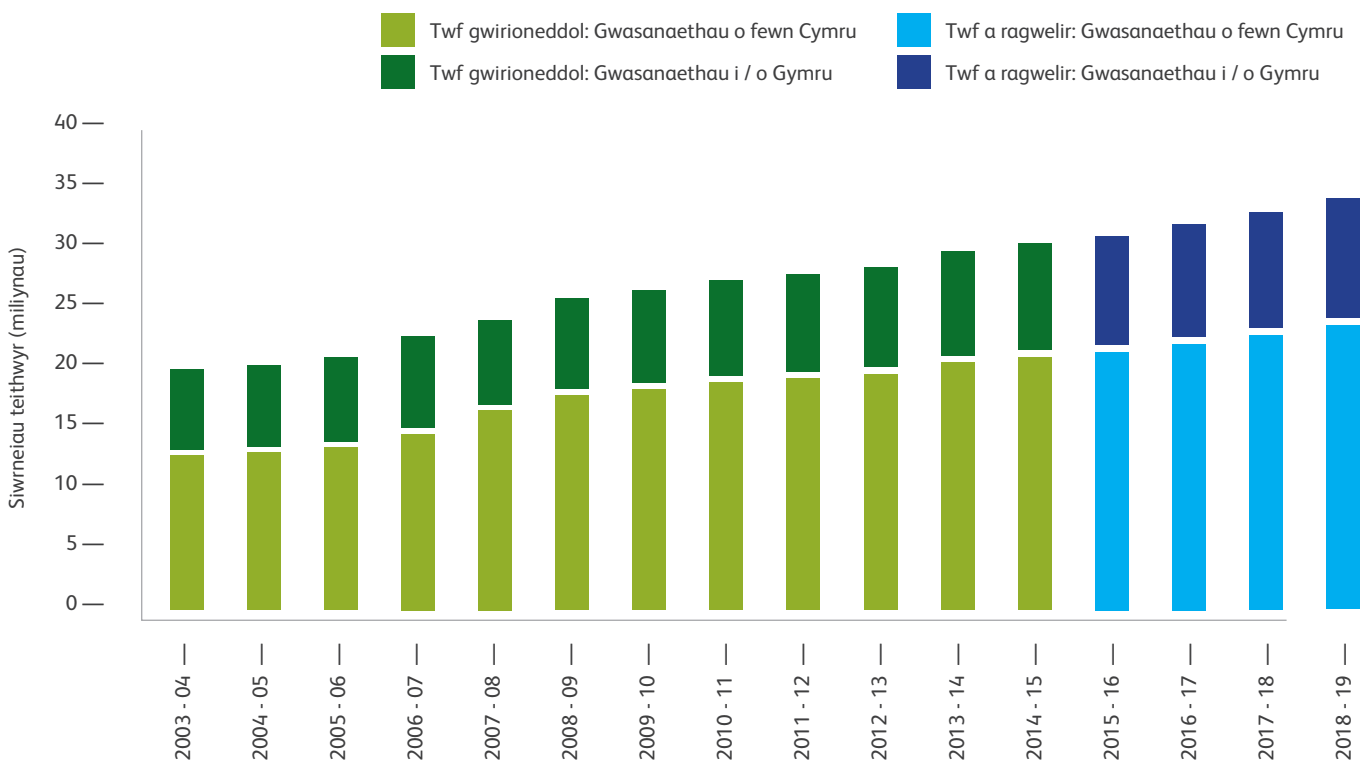
Mae'r rheilffordd yng Nghymru yn cynorthwyo twf economaidd, yn lleihau effaith amgylcheddol y sector trafnidiaeth ac yn helpu i adfywio cymunedau. Mae Cymru'n dibynnu ar reilffordd ddiogel a phrydlon, ac mae'r astudiaeth hon yn gosod cynigion i fodloni'r galw yn y dyfodol er mwyn i'r rheilffordd barhau i wneud gwahaniaeth cadarnhaol i'r economi, yr amgylchedd ac i fywydau pobl.

Mae'r astudiaeth ddrafft yn ceisio lleihau'r cymhorthdal tymor hir a chyflwyno rheilffordd sy'n cynnig gwerth i drethdalwyr ac arianwyr. Mae wedi cael ei llunio ar y cyd â'n partneriaid ac mae ymgysylltiad yr Adran Drafnidiaeth a Llywodraeth Cymru wedi bod yn bwysig o ran gosod cyd-destun y polisi ar gyfer y rheilffordd yn y dyfodol.

Mae hon yn ddogfen ymgynghori a'ch cyfle chi i helpu i ddylanwadu ar ddyfodol y rheilffordd yng Nghymru. Rydym yn croesawu eich safbwyntiau, eich sylwadau a'ch awgrymiadau ynghylch cynlluniau'r diwydiant i fodloni'r cynnydd mewn galw dros y 10 i 30 mlynedd nesaf.

PROSES CYDWEITHREDOL

Llifau blaenoriaeth

Mae Astudiaeth Llwybrau Cymru yn amlygu coridorau allweddol ac yn amlygu'r cynnydd a ddisgwylir mewn teithwyr a llifau cludiant.

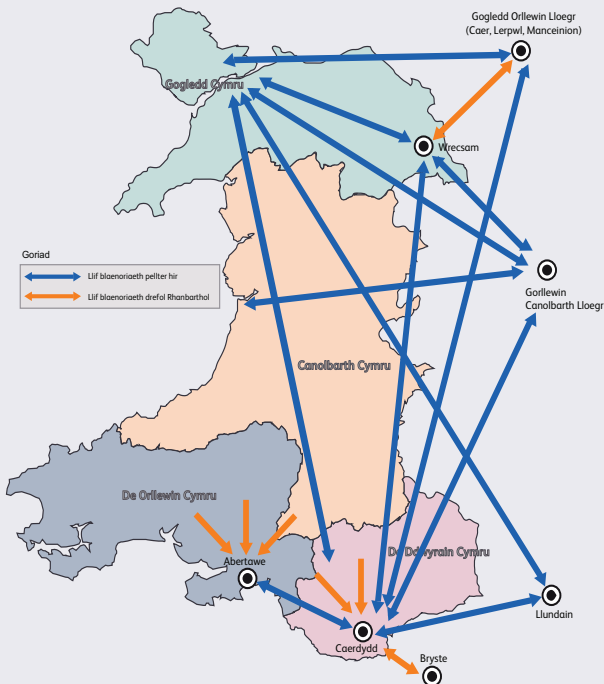
Mae'r farchnad pellter hir yn parhau i gael ei hybu gan anghenion teithwyr busnes a hamdden. Mae nifer o farchnadoedd pellter hir cryf a sefydledig rhwng Cymru a'r rhydwaith ehangach, gan gynnwys gogledd a de Cymru i Lundain.

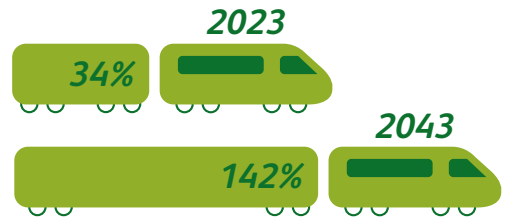
Mae'r farchnad drefol ranbarthol yn cynnwys teithiau i Gaerdydd o rwydwaith y Cymoedd, i Fryste o dde Cymru, ac o ogledd-ddwyrain Cymru i ogledd-orllewin Lloegr.

Bydd cynnydd yn y farchnad hon yn cael ei ddylanwadu gan gynnydd mewn cyfleoedd cymudo.

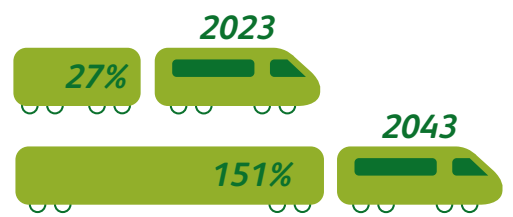
Mae'r galw cynyddol yn cael ei hybu gan nifer o ffactorau, gan gynnwys cynnydd mewn cyfleoedd cyflogaeth a busnes, yn ogystal â chost bod yn berchen ar gar.

Mae'r rhydwaith rheilffordd yng Nghymru a'r siroedd ffiniol hefyd yn cynnal nifer o lifau cludiant pwysig. Yn yr un modd â'r galw am wasanaethau i deithwyr, rhagwelir y bydd traffig cludiant yn cynyddu'n sylweddol yn y dyfodol, a hybir yn bennaf gan y farchnad rhyngfodol.

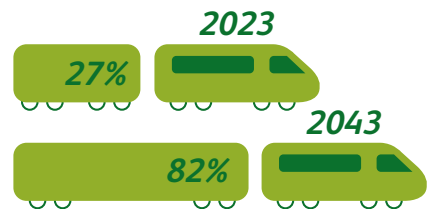

TWF RAGWELIR TEITHWYR GAERDYDD I LUNDAIN

TWF RAGWELIR TEITHWYR ARFORDIR GOGLEDD CYMRU I LUNDAIN

TWF RAGWELIR TEITHWYR WRECSAM I LERPWL

Dewisiadau i arianwyr

Erbyn diwedd Cyfnod Rheoli 5, bydd y rheilffordd yng Nghymru wedi elwa ar 15 mlynedd o fuddsoddiad cyson.

Bydd rheilffordd 2019 yn edrych yn wahanol iawn i reilffordd 2004. Yn ogystal â gallu cludo mwy o deithwyr, bydd buddsoddiad ar draws y llwybrau wedi arwain at ailagor llinellau, mwy o le, gorsafoedd mwy a gwell ac, am y tro cyntaf, trenau wedi'u pweru â thrydan.

Fodd bynnag, gan fod disgwyl i alw barhau i gynyddu, a bod yr economi'n dibynnu ar rhyng-gysylltiadau a mewngysylltiadau rhanbarthol gwell, mae angen mwy o fuddsoddiad. Felly, rydym ni wedi gosod nifer o gyfleoedd buddsoddi ar gyfer ein harianwyr ar gyfer CP6 (rhwyng 2019 a 2024).

Dewisiadau ar gyfer Arianwyr yn CP6 (2019-2024)

1.

Trenau hirach ar wasanaethau Llwybrau'r Cymoedd Caerdydd yn ystod cyfnodau prysur

2.

Rhaglen gam wrth gam o welliannau pel-lach i'r rhwydwaith ar Lwybrau'r Cymoedd Caerdydd a datblygu cynigion Metro Prifddinas Caerdydd ar gyfer rheilffordd.

3.

Uwchraddio cyflymder llinellau ar linellau lliniaru rhwyng cyffordd twnnel Hafren a Chaerdydd.

4.

Gwella Gorsaf Caerdydd Canolog i greu gorsaf sy'n addas i brifddinas.

5.

Rhaglen cau croesfannau rheilffordd yng ngorllewin Cymru.

6.

Parhau â gwasanaethau amser prysur ychwanegol ar linell Calon Cymru.

7.

Ymestyn hyd y trenau ar wasanaethau penodol llinell y Gororau, rhwyng Caerdydd a Manceinion.

8.

Moderneiddio Prif Llinell Rheilffordd Arfordir y Gogledd rhwyng Crewe a Chaerdybi.

9.

Gwella cyflymder llinellau Prif Llinell Rheilffordd Arfordir y Gogledd.

10.

Datblygu gorsaf cyfnewid newydd yn Shotton.

11.

Mwy o welliannau i allu'r rhwydwaith rhwyng Wrecsam a Chaer.

12.

Gwella cyflymder llinellau rhwyng Wrecsam a Bidston ar gyfer cysylltiadau i Lerpwl.

13.

Parhau â gwasanaethau amser prysur ychwanegol ar linell Cambrian.

Tu hwnt i CP6

Mae'r Astudiaeth Llwybrau hefyd yn amlgu nifer o opsiynau tymor hwy i fodloni galw a gwella cysylltedd hyd at 2043. Mae'r strategaeth tymor hwy yn adeiladu ar ddewisiadau CP6 a bydd yn darparu cyfraniad strategol at gynlluniau Network Rail i foderneiddio'r rhwydwaith rheilffordd yng Nghymru a'r siroedd ffiniol dros y 30 mlynedd nesaf.

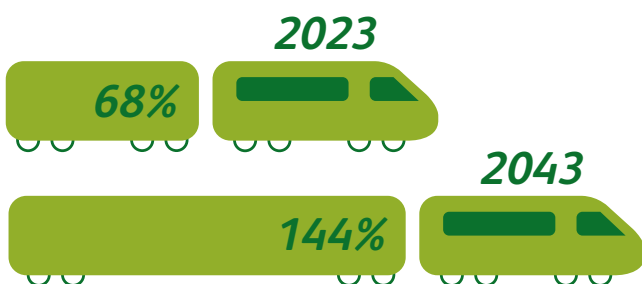
Caerdydd - Rhanbarth Prifddinas

Rhagwelir y bydd nifer o deithwyr i mewn i Gaerdydd, ei yrru gan gymudwyr, yn parhau i dyfu dros y degawdau nesaf. Trwy redeg trenau hirach a mwy, byddwn yn gallu helpu ateb y galw cynyddol hwn.

Rydym ni hefyd yn edrych ar opsiynau i ddarparu ailddatblygu sylweddol o orsaf Caerdydd Canolog. Y gallai'r cynigion gweld estyniad i'i adeilad rhestredig Radd II i greu gorsaf fwy, well ac yn mwy disglair.

Yn ogystal, mae gan Lywodraeth Cymru gynlluniau i ddatblygu system drafnidiaeth integredig aml-foddol ar gyfer Rhanbarth Prifddinas Caerdydd. Mae'r dull Metro yn ymchwilio rheilffordd, rheilffordd ysgafn a thramiau, a fyddai o bosibl, yn rhyddhau llawer o le, sydd ei angen yn fawr. Byddai newid rhai llwybrau pellter byr i fod yn gymysgedd o ar reilffordd ac ar y stryd yn caniatáu i fwy o drenau redeg ar rwydwaith Llwybrau Caerdydd a'r Cymoedd.

Mae nifer o syniadau wrthi'n cael eu datblygu i ystyried potensial y Metro ac mae Llywodraeth Cymru'n atgyfnerthu hyn mewn is-gwmni. Mae'r Astudiaeth Llwybrau yn dod i'r casgliad y byddai'n fuddiol gwneud mwy o waith i ystyried yn llawn sut gall y rheilffordd chwarae rhan lawn yn y cysyniad Metro.

TWF RHAGOLYFON AR GYFER
CYMUDO I RHANBARTH CAERDYDD

Cynllunio ar gyfer y Dyfodol

Rheilffordd fwy gwydn

Mae gwytnwch y rheilffordd i dywydd eithafol yn rhan sylweddol o gynlluniau Network Rail yn y dyfodol ar gyfer rhwydwaith mwy diogel, dibynadwy o wydn.

Fel mewn manau eraill o Brydain Fawr, fe wnaeth tywydd eithafol Rhagfyr 2013 ac Ionawr 2014 achosi aflonyddwch i rannau o'r rhwydwaith yr ymdrinnir â nhw yn yr Astudiaeth Llwybrau hon. Roedd effaith ar economïau lleol a rhanbarthol, yn enwedig yng ngogledd Cymru, gorllewin Cymru ac arfordir Cambrian.

Ym Medi 2014, cyhoeddodd Network Rail gyfres o gynlluniau Addasu Gwytnwch Tywydd a Newid yn yr Hinsawdd (WRCCA), a amlygodd y camau priodol i'w cymryd i gynyddu gwytnwch tywydd. Mae'r cynllun i Gymru yn amlygu'r cynlluniau, y polisiâu a'r gweithrediadau sydd ar waith i fynd i'r afael â gwytnwch yn ardal Astudiaeth Llwybrau Cymru.

Rheilffordd Ddigidol

Bydd buddsoddi mewn technoleg yn ein helpu ni i wella'r ffordd rydym ni'n rheoli'r rheilffordd.

Mae'r rhaglen Rheilffordd Ddigidol yn cael ei datblygu gan Network Rail a phartneriaid y diwydiant rheilffordd i gyflymu cyflwyno a dosbarthu technolegau newydd ar y rhwydwaith rheilffordd.

Trwy ddefnyddio technoleg, gall fod cyfleoedd i fodloni galw yn y dyfodol heb angen am ymyriadau isadeiledd aflonyddol a chostus.

Mae Astudiaeth Llwybrau Cymru yn asesu'r rôl y gallai defnyddio System Rheoli Trenau Ewropeaidd o'r radd flaenaf yn y dyfodol ei chwarae o ran cyflwyno gallu rhwydwaith gwell, yn enwedig ar rwydwaith Llwybrau'r Cymoedd Caerdydd a Phrif Linell De Cymru.

Hoffem glywed oddi wrthy ch chi

Mae'r ddogfen gyfan ar gael ar:

www.networkrail.co.uk/long-term-planning-process/route-studies

Mae'r broses ymgynghori ar agor tan 9 Mehefin 2015.

Os hoffech ymateb, anfonwch eich sylwadau mewn neges e-bost at y cyfeiriad canlynol:

WelshRouteStudy@networkrail.co.uk

Neu drwy'r post i:

Ymgynghoriad ar Astudiaeth Llwybrau Cymru
Cynlluniwr Strategol
Network Rail (Strategaeth Grŵp)
5 Sgwâr Callaghan
Caerdydd, CF10 5B

Cydnabyddiaethau

Mae cynllunio dyfodol y rhwydwaith ar gyfer y 10 i 30 mlynedd nesaf yn fraint ac yn gyfrifoldeb pwysig.

Mae datblygu Drafft Astudiaeth Llwybrau Cymru ar gyfer Ymgynghoriad wedi bod yn bosibl trwy gydweithio'n agos ag arianwyr, cwsmeriaid a rhanddeiliaid.

Mae Network Rail yn ddiolchgar i'r arianwyr canlynol a phartneriaid diwydiant – Llywodraeth Cymru, yr Adran Drafnidiaeth, Trenau Arriva Cymru, Arriva CrossCountry, DB Schenker, First Great Western, Freightliner, GB Railfreight, Rail Delivery Group a Virgin Trains.

Rydym ni hefyd yn ddiolchgar i rhanddeiliaid pwysig eraill sydd wedi cyfrannu at y strategaeth hon – gan gynnwys awdurdodau lleol, Rail Freight Group, grwpiau rheilffordd cymunedol a grwpiau defnyddwyr.

Beth nesaf?

Haf 2015

CYHOEDDI ASTUDIAETH
DERFYNOL LLWYBRAU CYMRU

Hydref 2016

CYNLLUN CYCHWYNNOL
Y DIWYDIANT

Haf 2017

MANYLEB ALLBWN
LEFEL UCHEL

Yn gynnar 2018

CYNLLUN NETWORK RAIL
BUSNES STRATEGOL

Hydref 2018

PENDERFYNIADAU
TERFYNOL ORR

Hydref 2018

MASNACHFRAINT CYMRU
A'R GORORAU

Ebrill 2019

DECHRAU CP6

